

BULETIN INFORMATIV

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI
NATIONAL INSTITUTE OF JUSTICE

Legislație și noutăți din domeniul juridic

nr. 33 din 15.12.2025

ANUNȚURI

RESURSE ELECTRONICE

MATERIALE PENTRU STUDIU INDIVIDUAL

ADMITEREA
la instruire și susținerea
examenului
în temeiul vechimii în
muncă

BULETINUL INFORMATIV AL INSTITUTULUI NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI – O NOUĂ RESURSĂ PENTRU COMUNITATEA JURIDICĂ

Buletinul informativ al Institutului Național al Justiției este o inițiativă aflată în continuă dezvoltare, dedicată judecătorilor, procurorilor, audienților și tuturor profesioniștilor din domeniul dreptului.

În etapa actuală, buletinul oferă o selecție structurată de informații juridice relevante, reunite în mai multe rubrici tematice. Fiecare ediție urmărește să prezinte conținutul într-un format concis și accesibil.

Buletinul Informativ este publicat săptămânal pe site-ul nostru, cu posibilitatea [abonării/dezabonării](#) la notificări prin e-mail. Toate edițiile [sunt disponibile online](#), facilitând astfel consultarea lor oricând este necesar.

Vă invităm să urmăriți evoluția acestei inițiative și să ne împărtășiți sugestiile dumneavoastră pentru a o adapta cât mai bine nevoilor comunității juridice [AICI](#).

MODIFICĂRI LEGISLATIVE/NORMATIVE

- Regulamentul privind stabilirea cerințelor referitoare la managementul riscurilor în materie de securitate a informațiilor cu impact potențial asupra siguranței aviației, precum și modificările operate asupra unor hotărâri ale Guvernului, au fost aprobate de Executiv. [VEZI HOTĂRÂREA AICI](#).
- Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 40-s-09 din 10 februarie 2025 cu privire la alinierea la măsurile restrictive internaționale ale Uniunii Europene în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei a fost modificat printr-un ordin al Ministerului Afacerilor Externe. [VEZI ORDINUL AICI](#).

CENTRUL DE INFORMAȚII JURIDICE

MD-2004, Republica Moldova, Chișinău, str. S.Lazo, 1

 inj@inj.gov.md

 (+373 22) 233 067

www.inj.md

JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE

Decizia nr. 164/2025 a Curții Constituționale a Republicii Moldova își are originea în excepția de neconstituționalitate a textului „avocatul nu poate efectua aceste acțiuni pentru [...] membrii familiei sale [...]” din articolul 8 alin. (4) teza a II-a din Legea cu privire la avocatură nr. 1260/2002. Excepția a fost ridicată în cadrul unui litigiu pendent pe rolul Judecătoriei Chișinău, având ca obiect contestarea unei sancțiuni disciplinare aplicate unui avocat pentru certificarea unor înscrisuri necesare formulării unei cereri de chemare în judecată, inclusiv în interesul soției sale.

Autorul excepției a susținut că norma contestată creează o incoerență legislativă, întrucât, pe de o parte, permite avocatului reprezentarea soțului/soției și a rudelor apropiate, iar, pe de altă parte, îi interzice certificarea copiilor și a semnăturilor pe actele indispensabile exercitării acestei reprezentări, afectând în mod direct dreptul la apărare și accesul liber la justiție. În argumentarea excepției, s-a invocat caracterul disproporționat al restrângerii, lipsa unui scop legitim conform articolului 54 din Constituție, precum și existența unor garanții penale suficiente pentru prevenirea eventualelor abuzuri sau falsificări de probe.

Examinând sesizarea, Curtea a constatat că aceasta a fost formulată de un subiect abilitat și că vizează un text normativ susceptibil de control constituțional, reținând spre analiză exclusiv fragmentul criticat. Curtea a observat, de asemenea, că dispoziția contestată nu a fost supusă anterior controlului de constituționalitate.

Cu toate acestea, în cadrul deliberării asupra admisibilității excepției s-a înregistrat o paritate de voturi între judecătorii Curții. Potrivit Legii cu privire la Curtea Constituțională, o asemenea situație atrage prezumția de constituționalitate a normei contestate și determină sistarea procedurii de control, fără examinarea fondului criticilor formulate.

În consecință, Curtea Constituțională a decis sistarea procesului privind excepția de neconstituționalitate, decizia fiind definitivă, obligatorie, producând efecte juridice de la data adoptării, fără a tranșa problematica de fond referitoare la compatibilitatea normei cu drepturile fundamentale invocate.

Preluat și adaptat: legis.md

UNIFICAREA PRACTICII JUDICIARE

În perioada 8-15 decembrie 2025, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție a examinat 10 cauze, care pot fi accesate [AICI](#). Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al CSJ a emis decizii pe 14 cauze, care pot fi consultate [AICI](#).

JURISPRUDENȚA CtEDO

În cauza **Roșca c. Republicii Moldova**, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a examinat plângerea reclamantei privind încălcarea dreptului la un proces echitabil, garantat de articolul 6 § 1 din Convenție, în contextul examinării cauzei sale de către instanțele naționale.

Reclamanta s-a plâns, în esență, de lipsa motivării adecvate a hotărârilor judecătorești și de modul formal în care instanțele au respins argumentele sale esențiale, fără a oferi un răspuns efectiv și coerent acestora.

Curtea a reiterat principiul potrivit căruia dreptul la un proces echitabil presupune obligația instanțelor naționale de a examina în mod real și efectiv susținerile relevante ale părților și de a-și motiva hotărârile într-o manieră suficientă pentru a permite justițiabililor să înțeleagă raționamentul urmat. Deși instanțele nu sunt obligate să răspundă detaliat fiecăru

argument, ele trebuie să trateze aspectele esențiale care pot influența soluția cauzei.

În speță, Curtea a constatat că instanțele din Republica Moldova s-au limitat la constatări generale și formale, fără a analiza substanțial argumentele decisive invocate de reclamantă. Această omisiune a afectat însăși esența dreptului la un proces echitabil.

În consecință, Curtea a reținut încălcarea articolului 6 § 1 din Convenție și a acordat reclamantei o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul suferit, subliniind necesitatea ca autoritățile naționale să asigure o examinare judiciară efectivă și motivată a cauzelor.

Preluat și adaptat : hudoc.echr.coe.int

JURISPRUDENȚA CJUE

Prin hotărârea pronunțată în **cauza T-458/22**, Tribunalul Uniunii Europene a examinat legalitatea deciziei Comisiei Europene din 21 decembrie 2021, prin care a fost autorizat un ajutor de stat pentru restructurare, în cuantum total de 2,55 miliarde de euro, acordat de Republica Portugheză companiei aeriene TAP Air Portugal.

Acțiunea a fost introdusă de Ryanair, concurent direct pe piața transportului aerian, care a solicitat anularea deciziei Comisiei, invocând încălcarea normelor Uniunii privind ajutoarele de stat, astfel cum sunt acestea interpretate prin Orientările privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (Orientările S&R).

Contextul cauzei este marcat de dificultățile financiare grave ale TAP, accentuate de criza sanitară generată de pandemia de COVID-19, care a afectat sever sectorul transportului aerian. La 10 iunie 2021, Portugalia a notificat Comisiei intenția de a acorda companiei TAP un ajutor de restructurare, justificat de necesitatea asigurării continuității activității și de rolul său esențial în conectivitatea teritorială și în economia națională.

Măsura de ajutor avea o structură complexă, incluzând o garanție de stat pentru un împrumut, o măsură de recapitalizare și conversia unui ajutor de stat anterior în fonduri proprii, toate integrate într-un plan de restructurare pe termen mediu. În urma examinării notificării, Comisia a considerat că TAP se afla în dificultate în sensul dreptului Uniunii și că planul prezentat era credibil și apt să restabilească viabilitatea pe termen lung a societății, fără sprijin suplimentar din partea statului.

De asemenea, Comisia a constatat că ajutorul era limitat la minimul necesar, că acționarii și creditorii contribuiau în mod

adecvat la costurile restructurării și că au fost prevăzute măsuri compensatorii suficiente pentru a limita denaturările concurenței pe piața internă, inclusiv restricții privind extinderea capacității și obligații de cesionare a anumitor active.

Ryanair a contestat această evaluare, susținând că ar fi fost comise erori de apreciere de către Comisie, atât în ceea ce privește realitatea dificultăților TAP, cât și proporționalitatea ajutorului și caracterul adecvat al măsurilor compensatorii. Reclamanta a invocat, totodată, încălcarea principiului egalității de tratament, arătând că ajutorul acordat TAP ar fi conferit un avantaj concurențial nejustificat în raport cu alți operatori aerieni care nu au beneficiat de un sprijin similar.

Tribunalul a respins integral aceste critici, reafirmând jurisprudența constantă potrivit căreia Comisia dispune de o largă marjă de apreciere în domeniul ajutoarelor de stat, în special atunci când sunt implicate evaluări economice și financiare complexe. Instanța a reținut că decizia Comisiei este suficient motivată, coerentă și întemeiată pe o analiză detaliată a situației TAP și a efectelor ajutorului asupra concurenței.

În concluzie, Tribunalul a confirmat compatibilitatea ajutorului pentru restructurare acordat TAP cu piața internă și a respins acțiunea introdusă de Ryanair, consolidând astfel practica decizională a Comisiei în materia ajutoarelor de stat oferite companiilor aeriene aflate în dificultate și subliniind importanța respectării criteriilor stricte prevăzute de Orientările S&R pentru menținerea unui echilibru între intervenția statului și protejarea concurenței loiale în Uniunea Europeană.

Preluat și adaptat: curia.europa.eu

PUBLICAȚII

Rețeaua Europeană pentru Formarea Judiciară (EJTN) anunță lansarea Revistei Anuale THEMIS pentru anul 2024 - **THEMIS Annual Journal 2024**. Publicația a fost prezentată la Marea Finală a Competiției THEMIS 2025, desfășurată la Curtea de Justiție a Uniunii Europene săptămâna trecută.

Ediția reunește cele mai valoroase contribuții din cadrul Competiției THEMIS 2024, cele care au intrat în semifinale, reflectând viziunea și analiza juridică a viitorilor judecători și procurori europeni.

Revista cuprinde 13 lucrări remarcabile în patru domenii-cheie ale dreptului european.

Printre temele abordate se regăsesc cooperarea judiciară în materie penală în UE, utilizarea recunoașterii faciale retrospective de către autoritățile de aplicare a legii, precum și deciziile obligatorii ale Comitetului European pentru Protecția Datelor din perspectiva accesului la justiție.

THEMIS Annual Journal 2024 reprezintă o resursă valoroasă pentru profesioniștii și pasionații de drept european, interesați de evoluțiile actuale și de noua generație a justiției europene.

Publicația poate fi accesată [AICI](https://www.ejtn.eu).